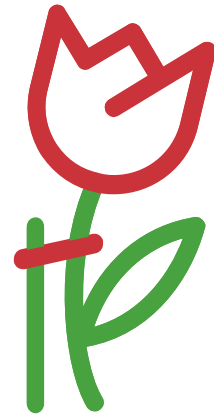

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

... z myślą o potrzebach osób z niepełnosprawnościami, aby zwiększyć szanse na niezależne życie i pełny udział we wszystkich sferach życia, na równi z innymi osobami.

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

PFRON powstał na podstawie ustawy z dnia 9 maja 1991 roku o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, a jego obecne działanie opiera się na ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Fundusz troszczy się o utrzymanie miejsc pracy. Przekazuje dopłaty do pensji pracowników. Pomaga przedsiębiorcom i rolnikom płacić składki ZUS. Płaci za pobyt uczestnika w warsztatach terapii zajęciowej. Ponosi koszty zatrudnienia w zakładach aktywności zawodowej.

Prowadzi partnerską współpracę z samorządami. Dzięki temu dociera do osób indywidualnych, które najbardziej potrzebują pomocy.

Dofinansowuje działalność organizacji pozarządowych. Co roku ogłaszane są konkursy na działania, które rozwiązują ich problemy. Wybierane są organizacje, które są w tym najlepsze.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Budżet Funduszu tworzą wpłaty od pracodawców oraz dotacja z budżetu państwa.

Przychody z tytułu należnych
wpłat pracodawców na PFRON
87,08%

Wpływy z tytułu kosztów
egzekucyjnych, opłaty
komorniczej i kosztów
upomnień
0,01%

Dotacje z budżetu państwa
6,93%

Pozostałe przychody
4,64%

Środki otrzymane z UE
1,23%

Przelewy redystrybucyjne
0,10%

Podstawowe korzyści z zatrudniania osób niepełnosprawnych

- Zwolnienie z wpłat na PFRON (lub ich zmniejszenie)
- Zwrot kosztów przystosowania stanowiska pracy
- Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej
- Zwrot kosztów szkolenia pracownika niepełnosprawnego
- Zwrot kosztów zatrudnienia, szkolenia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy
- Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego
- Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Zadania zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym

Zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami mogą być zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym. Zadania zgłaszane są do konkursu w formie projektów.

- kierunek pomocy 1: wejście osób z niepełnosprawnościami na rynek pracy – projekty obejmujące wsparcie w podjęciu i utrzymaniu zatrudnienia przez osoby z niepełnosprawnościami
- kierunek pomocy 2: zwiększenie samodzielności osób z niepełnosprawnościami – projekty obejmujące prowadzenie rehabilitacji w placówkach oraz wsparcie poza placówką w postaci szkoleń, kursów, warsztatów, grupowych i indywidualnych zajęć oraz usług wspierających, a także projekty, w których zgłoszone zostaną treningi sportowe.
- kierunek pomocy 3: wzrost aktywności osób z niepełnosprawnościami w różnych dziedzinach życia – projekty obejmujące organizację spotkań i imprez integracyjnych dla osób z niepełnosprawnościami (warsztaty, zawody, koncerty, festiwale)

Zadania zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym

- kierunek pomocy 4: zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do informacji – projekty obejmujące udzielanie informacji poprzez wydawnictwa ciągłe i zwarte: standardowe (czarnodruk, druk kolorowy, druk powiększony), publikowane pismem Braille’a, publikowane na nośnikach elektronicznych, internetowe.
- kierunek pomocy 5: poprawa jakości funkcjonowania otoczenia osób z niepełnosprawnościami – projekty obejmujące organizację szkoleń i warsztatów dla otoczenia osób z niepełnosprawnościami (członków rodzin, kadry, wolontariuszy) oraz projekty obejmujące zakup, szkolenie i utrzymanie psów asystujących.
- kierunek pomocy 6: upowszechnianie pozytywnych postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnościami i wiedzy dotyczącej niepełnosprawności – projekty obejmujące różnego typu kampanie.

W 2025 roku w woj. lubelskim na dofinansowania projektów wydatkowano 123 mln złotych, wsparciem objęto 50 organizacji (115 projektów)

Centrum informacyjno-doradcze dla osób z niepełnosprawnością funkcjonujące przy Oddziale Lubelskim PFRON

Program „Centra informacyjno-doradcze dla osób z niepełnosprawnością” powstał w odpowiedzi na zgłaszane przez osoby z niepełnosprawnością trudności i problemy w dotarciu do informacji dotyczących dostępnego wsparcia.

CIDON zadania:

- uzyskiwanie potrzebnych kompleksowych informacji,
- właściwe pokierowanie i wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami,
- nawiązanie współpracy z instytucjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
- pomoc w doborze technologii asystujących,
- utworzenie Ośrodków Wsparcia i Testów w Świdniku i w Łęcznej.

Program Aktywny Samorząd

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową: 01.03.2026-31.08.2026 r.

Obszar A - likwidacja bariery transportowej (4 Zadania):

- oprzyrządowanie samochodu oraz uzyskanie prawa jazdy dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją ruchu bądź słuchu

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym (5 Zadań):

- sprzęt elektroniczny lub jego elementy oraz oprogramowanie dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku, słuchu lub obu kończyn górnych oraz stopniem umiarkowanym z dysfunkcją wzroku lub słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy

- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania oraz utrzymanie sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się (6 Zadań):

- wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym, protezy kończyn, w których zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, skuter inwalidzki lub oprzyrządowanie elektryczne do wózka ręcznego oraz utrzymanie sprawności technicznej oraz wózek manualny multipozycyjny lub jego niezbędne wyposażenie dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub ze stopniem niepełnosprawności mających problemy w samodzielnym przemieszczaniu się

Program Aktywny Samorząd

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej

(dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka;

Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej: 16.02. 2026-30.11.2026 r.,

adresowana do osób korzystających z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, opieką paliatywną hospicjum;

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym,

dla osób ze stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej, szkole policealnej, kolegium lub mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Terminy składania wniosków:

- (rok akademicki 2025/2026) od 1 marca do 31 marca 2026 r.
- (rok akademicki 2026/2027) do 10 października 2026 r

Program Aktywny Samorząd

Moduł III - likwidacja barier w dostępie do mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta pomocy: 02.04.2026 – 04.12.2026 r.

Zadanie 1 - pomoc w zamianie architektonicznie niedostępnego mieszkania na mieszkanie które spełnia indywidualne kryterium dostępności znajdujące się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem

adresowana do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczeniem o niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu uniemożliwiającą poruszanie się bez użycia wózka lub z dysfunkcją powodującą problemy w samodzielnym poruszaniu się w użytkowanym mieszkaniu lub wyjście z budynku;

do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku

Zadanie 2 - pomoc wynajęciu samodzielnego mieszkania, które spełnia indywidualne kryterium dostępności (max 36 miesięcy),

adresowana do zatrudnionych lub poszukujących pracy, absolwentów, którzy ukończyli szkołę w okresie 60 miesięcy lub osób opuszczających rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, lub WTZ, nieposiadających własnego mieszkania, posiadających znaczny stopień niepełnosprawności lub umiarkowany stopień niepełnosprawności z niepełnosprawnością narządu słuchu lub wzroku.

**W ramach programu AS w 2025 roku wsparciem objęto wszystkie powiaty województwa lubelskiego.
Kwot wsparcia to ponad 17,5 mln złotych.**

Samodzielność – Aktywność – Mobilność! – Mobilność osób z niepełnosprawnością

Dofinansowanie zakupu dostosowanego samochodu dla osób niepełnosprawnych dla kierowcy lub pasażera z niepełnosprawnością który

- **nie może poruszać się bez użycia wózka inwalidzkiego** i nie może przesiąść się na fotel samochodu (wymagane zaświadczenie od lekarza);
- posiada orzeczenie o **znacznym** stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie o **niepełnosprawności** (dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji);
- oświadczy, że nie sprzeda auta przez **5 lat**.
- nie została umieszczona w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o której mowa w przepisach o pomocy społecznej, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym albo schronisku dla nieletnich.

Od początku trwania programu tj. od 2023 roku w ramach programu samochody zakupiły 382 osoby za kwotę dofinansowania prawie 58 mln złotych. W roku 2025 zawarto 119 umów na kwotę ponad 21 mln.

Dofinansowanie do szkolenia z języka migowego i innych środków komunikowania się

Uzyskanie dofinansowanie do kosztów szkolenia:

z języka polskiego w piśmie nauczanego metodą glottodydaktyczną, z polskiego języka migowego (PJM), czyli języka wizualno-przestrzennego, z systemu językowo-migowego (SJM), w którym znaki migowe wspierają wypowiedź, ze sposobu komunikowania się osób głuchoniewidomych (SKOGN), który wynika z dysfunkcji wzroku i słuchu, na tłumacza-przewodnika.

Kto może uzyskać dofinansowanie:

osoba, która ma trwałą lub okresową trudność w komunikowaniu się, członek rodziny takiej osoby, osoba, która ma stały lub bezpośredni kontakt z taką osobą.

Wysokość dofinansowania: osoba, która ma trwałą lub okresową trudność w komunikowaniu się – do 95% kosztów szkolenia, członek rodziny takiej osoby oraz osoby mającej z nią stały lub bezpośredni kontakt – do 90% kosztów szkolenia.

W 2025 roku z dofinansowania skorzystało 300 osób na kwotę 315 tys. złotych

Program Stabilne zatrudnienie

Program realizowany jest w dwóch modułach.

Celem programu jest zwiększenie wskaźnika zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w państwowych i samorządowych instytucjach publicznych i instytucjach kultury.

Beneficjentami ostatecznymi programu są osoby z orzeczoną znaczną, umiarkowaną lub lekką stopniem niepełnosprawności (lub orzeczeniem równoważnym) pozostające bez zatrudnienia.

Adresatami programu są instytucje publiczne (organy i instytucje wykonujące zadania z zakresu administracji publicznej) jednostki samorządu terytorialnego oraz państwowe i samorządowe instytucje kultury.

Program Stabilne zatrudnienie

Moduł I – Instytucje. Adresat programu ma możliwość uzyskania wsparcia finansowego do kwoty 50 000 zł. Okres zatrudnienia beneficjenta ostatecznego musi wynosić co najmniej 12 miesięcy.

Wsparcie może zostać przeznaczone na: wyposażenie stanowisk pracy dla beneficjentów ostatecznych, odpowiednio do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności oraz charakteru zatrudnienia, adaptację pomieszczeń i otoczenia zakładu pracy, adaptację lub nabycie urządzeń ułatwiających beneficjentom ostatecznym wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy, szkolenia beneficjentów ostatecznych zatrudnionych w ramach programu, szkolenia pracowników Wnioskodawcy w zakresie umiejętności współpracy z beneficjentami ostatecznymi zatrudnionymi w ramach programu, organizację przez pracodawcę dowozu beneficjentów ostatecznych z miejsca zamieszkania do zakładu pracy i powrotu, dodatku motywacyjnego dla beneficjentów ostatecznych z orzeczoną znaczną lub umiarkowaną stopniem niepełnosprawności.

Moduł II – staże zawodowe. Adresowany do organizacji pozarządowych, które przygotowują i skierują osoby niepełnosprawne na staż zawodowy w administracji rządowej. Okres realizacji stażu zawodowego przez beneficjenta ostatecznego musi wynosić co najmniej 3 miesiące, jednak nie dłużej niż 12 miesięcy.

W ramach tego wsparcia realizowane są następujące działania: przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi zawodowej beneficjenta ostatecznego, doradztwo zawodowe na rzecz beneficjenta ostatecznego, uzyskanie przez beneficjenta ostatecznego kwalifikacji / umiejętności zawodowych oraz pracowniczych, w tym poprzez realizację kursów, warsztatów lub szkoleń zawodowych, zapewnienie beneficjentowi ostatecznemu wsparcia asystenta / trenera pracy w okresie do pierwszych 3 miesięcy stażu zawodowego, koszty dojazdów beneficjenta ostatecznego do i z zakładu pracy, w okresie do pierwszych 3 miesięcy stażu zawodowego, wypłatę stypendium dla beneficjenta ostatecznego skierowanego na staż zawodowy, szkolenia i warsztaty dla pracowników instytucji, w zakresie umiejętności współpracy z osobami niepełnosprawnymi

Pilotażowy program „Rehabilitacja 25 plus”

Cel

zebranie doświadczeń służących wypracowaniu rozwiązań zapewniających absolwentom ciągłość oddziaływań terapeutycznych w zakresie utrzymania samodzielności i niezależności w życiu społecznym, a także w zakresie dotyczącym ich aktywności zawodowej.

Beneficjenci

niezatrudnione dorosłe osoby z niepełnosprawnością intelektualną (w tym sprzężoną z innymi niepełnosprawnościami), które nie są objęte rehabilitacją społeczną w placówkach dziennej aktywności (np. środowiskowych domach samopomocy czy warsztatach terapii zajęciowej).

Absolwenci powyżej 25 roku życia, którzy od 2016 roku ukończyli realizację obowiązku nauki w OREW, ORW lub w wieku 24 lat ukończyli SPdP, bądź inne placówki edukacyjne.

Istnieje możliwość objęcia wsparciem osób niepełnosprawnych będące absolwentami OREW, ORW, bądź innych placówek edukacyjnych w wieku powyżej 20 roku życia do 24 roku życia, a także absolwentów SPdP w wieku powyżej 20 roku życia do 23 roku życia

W roku szkolnym 2025/2025 w programie uczestniczyło 131 osób z niepełnosprawnością w ramach 13 umów zawartych na kwotę ok. 5,5 mln złotych

Program Wyrównywanie różnic między regionami

W 2025 roku na realizację programu w województwie lubelskim przeznaczono prawie 17 mln złotych.

Obszary programu realizowane w 2026 r.:

obszar A – zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych;

obszar B – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych, środowiskowych domach samopomocy, centrach i klubach integracji społecznej lub przedsiębiorstwach społecznych, bibliotekach publicznych lub prowadzonych przez organizacje pozarządowe placówkach służących rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania;

obszar C – tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych;

obszar D – likwidacja barier transportowych;

obszar E – dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych;

obszar F – tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy lub zakładów aktywności zawodowej;

obszar G – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Obszar H – dofinansowanie usługi „door-to-door”

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Kontakt

Oddział Lubelski PFRON ul. Kunickiego 59, 20-422 Lublin

tel.: 81 466 76 00 – sekretariat,

CIDON, wypożyczalnia tel.: 81 466 76 02 / 10

Ośrodek Wsparcia i Testów w Świdniku ul. Norwida 4, 21-040 Świdnik,

tel.: 535 783 598,

email: owit.swidnik@sosw.eu adres strony: <https://owit.sosw.eu>

Ośrodek Wsparcia i Testów w Łęcznej ul. Staszica 9, 21-010 Łęczna,

tel.: 576 555 799,

email: owit@powiatleczynski.pl

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Dziękuję za uwagę

Barbara Sadowska-Burlita
Ekspert
ds. CIDON